

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyestartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:

Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

TELEKI-KÖNYVTÁR.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 kr. és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz.,
és J. Haasenstein és Vogler Bécsben (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FÉLÍVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre

Félévre

1 frt

2 "

M.-Vásárhely, jul. 12.

II.

(H) Hegyen völgyön — nem lakodalom — hanem, vármegye. A napokban egyik képviselő, barátja azon kérdésére: mikor fog a napirenden levő tárgyhöz szólni, felelé: elmegyek fürdőre, ott az idényt kiülve, haza jövök, s majd azután felíratom magam. — A „P. N.” ez éleze kezd valósággá válni. Pedig az egész díkeziózás, mindamellett, hogy nagyon drága multság, csaknem eredménytelen. Elteltek azon ártatlan idők, midőn a hangra a kövek is megindultak. — Ma már a legnyomósabb éveknek sincsen hatása, véleményét, meggyőződését kiki keblében, vagy zsebében készen viszi a gyűlésekbe; s legalább az országgyűlés folyama alatt még nem volt rá példa, hogy valamelyik párt avagy csak egyén is, a másikat kapacitálhatta volna. Aztán két három nap alatt, a már úgy is sok szűrőn átjártatott akármelyik kérdés annyira kimerítették, hogy azt a közönséges és mindennapi felfogás széles országutjáró! kiragadni, s mind a ház, mind a nagy közönség előtt érdekes világitásba helyezni, csak a kiválóbb szellemeknek sikerül. Mindezek mellett is, a megáradott szó-ár hömpölyög odább, odább.

A megyerendezést illető t.javaslat fölötti vita e hó 4-én tovább folyt. Az akkor szónokolt 5 képviselő közül, csak Kerkápolynak sikerült a kérdést, a közönséges felfogás zínvonalá fölé emelni. Mocsonyi czáfolta. A vállalat nem volt a legkönnyebb, mert mint mi is megjegyzők Mocsonyi nagy ügyességgel csoportosítá védveit; de, mint a következés megmutatta, lehetetlen sem volt. Kerkápolynak éles szeme azonnal észre vette, a legkisebb rést, a legnagyobb gonddal álcázott gyenge helyet, s oda intézve vas logikája erős kalapácsütéseit, — csakhamar romba dült a mesterséges épület.

Mocsonyi állítá: hogy a helyhatóságok czélba vett rendezése, csak látszat; a helyhatósági önkormányzat nem valóság. És e nem bizonyított tételre építé föl mesterséges alkotmányát. Kerkápolynak nem elégedett meg azzal, hogy az alapot le-

rontá, nyomról nyomra kíséré a beszédet, világosan kimutatva annak belső ellenmondásait.

E kitűnő beszéd oly szorososan összefüggő szerves egésznek képez, hogy rövid kivonatát adni csaknem lehetetlennek tartjuk. Mindamellett, hogy az egész beszéd polemia volt, alkalom szerint pozitív tért is érintett, s az itt tett fejtegetések voltak a legszebbek. A parlamenti állam természete fölött értekezve, azon általános mivelődés történelmi igazságot fejté ki: hogy a társadalomban épen úgy, mint a természetben a legtükrösebb szervezetek egyszersmind a legbonyolultabbak is.

A tárgyalás ötödik napján — f. hó 5-én heten beszéltek. És azon viszonyt, melyben a két nagy ellenpárt egy máséhoz értelmiség tekintetében áll, egyik nap sem tüntette oly világosan fel, mint épen ez. A baloldal részéről Ghyczy, ki határozottan legelső tehetség pártján, és Mocsári, ki a megye kérdésben, mint tekintély geral, szóltak. A jobboldalról pártvezér egy sem beszélt. Mert Tréfórt, Tanárky, Petrovay, Rónay, ámbár a párt jobb erői között foglalnak helyet, de vezérek mindeddig nem voltak. „Még is, mily mélyen sülyed le a mérleg a jobboldal előnyére. Még is, a politikai belátás- és értelemnek mily tulnyomó sulya a jobboldalon!” — Lehet, hogy e meggyőződésünk, pártállásunk részrehajlásának tetszik. Nem tehetünk róla. Ugy látjuk.

Tanárky a javaslat elleneit a nemzetiség, theoretikusok, dogmatikusok és pártérdek embereiben foglalja össze. Az első irányzatnak kitűnő képviselője Mocsonyi. A theoretikusokat Irányi képviseli, s elveket állít föl s vezet tovább következményeiben. Elfogadja az általános szavazatot, pedig ennek gyakorlati hatása még nincs megfejtve. A dogmatikusok — a szélső balok — hisznek egy ember kijelentésében. Nyugodt időben eszközül szolgálnak a reakciónak; viharban rémuralomra hajlandók. A pártérdek mindez áramlatokat magába veszi. — Végül ajánlja a t.javaslat elfogadását; mert ha a többi, javaslat-jelölte uton indulnánk el, félni lehetne a

jóslat beteljesedésétől! Mint oldott kéve hull szét németünk.”

Mocsári, a baloldal rögeszméjén, az Ausztriával való viszonyon, kezdi. Ebből származtat le minden bajt, melyek ellen leghatásosabb védszernek a megyék ellenállását ösmeri.

Ghyczy, azt igyekszik kimutatni: hogy a t.javaslat megsemmisíti az autonómiát; hogy a hatóságok önkormányzati köre üres szó; forma tartalom nélkül. A vitatkozási jogra mit sem ad; a felirati jog inkább a főispánt illeti. Hivatkozik Angliára, hosszason fejtegetve, az ottani közigazgatási rendszert. A tárgy, és nem a Ghyczy szegénységéből magyarázzuk ki, hogy beszéde az eddigieknél sokkal gyengébb volt.

Rónay Jáczi n t ügyesen felelt ezen ömlengésekre. Helyes nézeteket fejtett ki az önkormányzatról, az ellenpárt nézeteinek kiigazítására. Beszéde a parlamentárizmusnak meleg apoloigiája volt.

Petrovay Mocsonyival polemizált, röviden bizonyítván, hogy a javaslat az önkormányzatot épen nem semmisíti meg. Tréfórt röviden beszélt, de szabatosan és hatással. Szellemdus megjegyzéseket tessen a t.javaslat általános elveiről. „Elmaradtunk husz, harmincz évvel — mondja — s innen van, hogy ha az előhaladott theoria elveit alkalmazzuk, társadalmunkkal jövőnk ellenkezésbe; ha pedig társadalmunkat vesszük figyelembe, a theoria hagy el bennünket.” Végül érinti a t.javaslat hiányait, különösen a városokra és fővárosra vonatkozólag, melyeken, akár most, akár később lehet segíteni.

Dürczkölő.

Az országgyűlésen nem Halász Bodi, ki egyébiránt, beszédéből ítélve nagyobb vadász lehet, mint halász, a mennyiben szereti bakokat löni — hanem Mocsonyi élt halászfogásokkal. E kitűnő román patrióta fogta magát s a legízletesebb ingredienciákból egy csalétket rakott össze, ebbe belegyúrta a magyar állam ez idő szerint, legerősebb mérget: a confederatio eszméjét, aztán széthajigálta a honatyák közt. Ezek a mi „patres conscripti”-nk neki kaptak, s csak úgy faldosták azokat a kivetett labdacsoákat, mintha csokoládé bombons-ok lettek volna. Még Tisza Kálmán gyomrában is van belőlük egy —

gombocz. — E családektől mi nem Tisza Kálmán, hanem a haza constitutioját féltjük.

* * *

Ludvigh a „Hon” termékeny vezércikkéhez — kinek vezércikkei épen úgy hasonlítanak a „Zukkerwasser ohne Zucker”-hez, mint egyik fojtás a másikhoz; a mennyiben ez elmés cikkekben legkisebb nyoma sincs, az elmésségnek — egy közelebbi vezércikkében, kijelentette, hogy ő nem fog a képviselőházban szólni, mert orvosa eltiltotta a beszéléstől. Oh dicső Esculapius! köszönet neked e praescriptioért! Mily sokkal tartoznék neked a haza, ha rendre járván a magokat szólásra följegyzett baloldali képviselőket, nekik hasonlót praescribálnál.

* * *

„A hatodik napon pedig teremte isten az oktan állatot, és az embert.” Tanítja a „Szt. Historia.” A megerendezési törvényjavaslat fölötti viták hatodik napján pedig, szólának: Körnendi Sándor, Bobori Károly, Madarász Jenő, és báró Eötvös József, — mondja az országgyűlési tudósítás.

* * *

A „M. P.” molnára ujabbán felöntött a garadra, még pedig ez alkalommal is szemenszedett... cseskeszt. Cikksorozatot kezdett meg a „tizenkettedik órában” — van bizony már 1 is — a megerendezési t.-javaslat ellen. Átpillantottuk érvelését — sit venia verbo — s ugytaláltuk, hogy ezikke magas hangú, de lényegnélküli tartalmához „Az örvény széle,” ezim helyett, sokkal találóbb lesz vala: az örmény széle.

* * *

Hogy a mi ref. püspökünk, főtisztelendő Nagy Péter ur megható szónok, ezt eddig is tudtuk, hogy rábeszélő is: most vala alkalomunk tapasztalni. A mint tudva van, közelebbi zsinati beszédében a közös iskolák ellen pláldozott. Mondják, hogy a mint beszédét bevégezte egy szelleműs lelkész így kiáltott volna fel: nem tagadom, volt bennem egy kis hajlandóság a közös iskolák iránt; hanem ez a beszéd legkisebb gyökerét is kivágta lelkemben e hajlandóságnak; ezután csak a felekezeti iskolák mellett fogok buzgolkodni. Ha esperes t. Péterfi ur el nem siet a dolgot, a renegát Porzolt Ádámot nem a papi szék elé, hanem e szónoklat meghallgatására idézti vala meg: milyen szépen ki lett volna bonyolítva ez ügy, mely tudunkra máig sincs elintézve. Pro primo nem lett volna belőle botrány; pro secundo az az akolból kifutott juh is vissza lett volna terelve. Mert hiszen ha egy szelleműs lelkészt is lefegyvertett, mit nem csinált volna egy „rosz” iskolamesterrel az a beszéd, mely ragyogó képek és hasonlatokban a „kétszer kettő, három” igazságával bebizonyította: hogy az a közös iskola suviksz, s csak a felekezeti iskolában van üdvösség.

* * *

Mihály gazda. Téns uer tudni, miben megegyeznek szóbodság és Patai pácsi.

Téns uer. Micsoda kópéságon tőri ismét furfangos fejét Mihály gazda?

M. g. No én megmondok Téns uer. A szobodság és Pataj bácsi abban megegyezik, hogy egyiknek sincs van többes számú. Az elsőt a báron Ötvös hosszú és szip peszédiből tudok; a másikat a Pataj bácsi mondta kurta furesa előadásban; mikor a haza otyáit, az országházból mind per te szölitotta. Még is sok bruderschaft kellett meginni a Pataj bácsi nek, hogy annyi sok nagy ueraságoknak mind per te — mond.

A városi képviselőtestület

mult szombaton ülést tartott. A gyűlés ugyan 9 órára volt hirdelve, a buzgó tagok azonban csak jóval tíz óra után szálíngóztak föl annyian, hogy a törvényes szám kitelven: a mult ülés jegyző-

könyvének olvasásához lehte kezdeni. Ennek bevégeztével néhány szentesített törvényezikk kihirdetése következett, mire a gyűlés áttért legfontosabb tárgyára: a belügyminiszterium leiratára, a pálinka- és szeszdi árverezési feltélei ügyében. Egyik képviselő igen jellemzőleg jegyzé meg, hogy e díj kérdése egy megfordított lavínához hasonlít, mert míg amaz, minél tovább halad, annál nagyobb terjedelmet ölt: addig a mi szép reményekkel biztatott jövedelmünk kérdése, minél többször járja meg az utat Budára s vissza annál soványabbá olvad össze. A magas leirat a megerősítés végett fölküldött árverezési föltételeken most is oly tetemes és lényegbe vágó változtatásokat tőn, hogy a gyűlés egyik érve, melyel a módosításokat elfogadva az árverést mielőbb megkivánja tartani, az volt, hogy nem akarja Pythia könyveinek történetét — saját rovására — ismételve látni. Az árverés tehát — a föltételek kihirdetésének alapján — jövő aug. 15-dikén fog, cizenhatezer frt kikültási ár mellett, a képviselőtestület ülésezése alkalmával, megtartatni, a haszonbér sept. elsején kezdődven.

A folyó évi költségvetést a belügyminiszterium addig nem erősíthetvén meg, míg a mult évi számadások megvizsgálásának eredménye fölrem terjesztetik: Kovács Soma, képviselő és városi számvevő, a pénzügyi bizottsággal egyetértőleg végrehajtván e vizsgálatot, annak eredményét a képviselőtestület elé terjeszté, melyből mint főbb számokat, a következőket emeljük ki:

1869-ik évre előirányozva volt	
Bevétel	51,638 frt 30 kr.
Kiadás	52,400 frt 57 kr.
Az év folytán tetteleg bevétezt	55,023 frt 04 kr.
A ezen évi jövedelemből hátralékban maradt	2,944 frt 90 kr.
És így lett volna az összes bevéendő	57,967 frt 94 kr.
Ezen jövedelem emelkedést leginkább az eladott tűzifa árának rendkívüli drágasága okozta. Valóban kiadott	53,699 frt 73 kr.
Mint kiadni való hátralékban maradt	4,294 frt 95 kr.
És így az összes kiadnivaló lett volna	57,993 frt 78 kr.

A hátralékban maradt kiadás 35 frt 83 kr. hijjával fedezve van a hátralékban maradt jövedelemmel s az év végén találtatott 1323 frt 31 kr pénztári készlettel.

A nagyobb kiadást leginkább a honvéd laktanya építése s a városi határ felmérésére fordított előlegek idézték elő.

Az 1869 előtti haszonbéri és kamat jövedelmekből hátralékban van 9873 frt 15 $\frac{1}{10}$ kr. A felvehetetlen régi hátralékok 7295 frt 75 kr. Kitisztázást kívánó régi hátralékok 2553 frt.

A terjedelmes és alapos jelentéstétel folytán, és után először meggyőződött a képviselőtestület, hogy többrendbeli kimutatás, az illetők által el nem készítettven: föl nem terjesztethetik; másfelől pedig czélszerű indítványok tétettek, melyeket elfogadtatásuk után, az indítványozók egyszersmind enuncziáltak és jegyzőkönyvre is mondottak.

E határozatokból kiemeljük, hogy a kamathátralékosok mind beperesítendő, a kisebb tőkék fölmondandók; a számvevő liquidálása már most foganatba veendő; az évek óta elhanyagolt utczakövezési munkálatok haladéknélkül erőlyesen megkezdendők és bevégezendők; azon bizottmány, mely, a behozatali vámok iránt dolgozat készítésére már régebben kiküldetett: munkálatának 30 napok alatti beterjesztésére utasítandó stb.

Egy képviselő szót emelt, hogy a sétatér kerítésének rácsai kisedhetők levén: gondoskodni kellene, hogy a jövő télen kerítés nélkül ne maradjon a sétatér; egy másik képviselő pedig azt említette föl, hogy jó lenne a sétatér azon néhány padját, mely még hát nélkül szükködik, szintén háttal láttatni el. Az elnökség válasza az előbbi föl szólásra sommi; az utóbbira pedig, hogy „nem heverni, hanem sétálni megyünk a sétatérre.” Auch gut.

Végül elintéztetett a sept. elején hadgyakorlatra idejövő 1999 katona elszállásolása, valamint tudomásul vétetett a honvédkerületi parancsnokság egy köszönő átirata.

—l. —k.

Marosszék képviselő-bizottságának r. év-negyedes gyűlése

első napi tanácskozását elnöklő főkirálybíránk, e hó 11-dikén rövid szavakkal nyitá meg, a nyári dologidő az ügyek sürögő elintézésére intvén, minek bizonyosságul szolgált a tagok csekély számban való megjelenése is. Az elnök fölemlítvén még, hogy a mult gyűlésből kiküldött albizottságok (a havas-számadások megvizsgálására, sat.) egyen kívül kész munkálatot be nem nyújtának — evel az ülést megnyitottak nyilvánítá.

Legelőször Bereczky Sándor, bizottmányi tag kért szót s interpellatiót intézett Jenei József, királybíróhoz, azon rovatat el idén is megtörtént fölszedése iránt, melyet ugyan az alkotmányos királybírák is huztak — a provisorius kormánytól nyert örökségképen — az egyes községektől, dullói segédek, vagy lovaslegények illetéke fejében, de mely az idei fizetés-fölemeléssel magába a fizetésbe van bele számítva, illetőleg az állam által (90 frtban) ép ezen ezimen fizetetik — kéri tehát a bizottmányt, hogy „ezen illetéktelenül fölszedett összegek a királybírák által térítettessenek meg az illető községeknek.” Az interpellált királybíró ugyan hivatkozik rá, hogy e rovatalt akkor veté ki, midőn még ennek megszüntetésére a tisztségtől utasítást nem vőn, — de még a királybíráknak oly felesssámu teendők vannak, hogy egy irnoknak maguk mellé vétele épen nem fölösleges; mindazonáltal, miután — fölmerült kérdéstevés után maga a tisztség is megszűntette e rovatalt kivetését s a többi királybírák is mind ezutánra, mind eddigre nézve készségesen lemondanak e jövedelemről, melyet a küszöbön álló megerendezés ugy is a legrovidebb idő alatt eldönt; — határozatba ment, hogy e rovatalt az évi jan. 1-sőjétől fogva nem vehető ki s így az eddig beszédett összegek is visszaszolgáltatandók az illető községeknek.

Gr. Toldalagi Victor is föl szólalt a bizottmányi gyűlések közhírrétételének, az eddiginél sikeresebb módja iránt — az adott fölvilágosításokból azonban meggyőződött a bizottmány, hogy a tisztség e tárgyban kötelességszerűleg járt el. Főkirálybíránk azonban ígéretet tőn, hogy minden nála tett konkrét panaszt azonnal el fog látni, s a közzétételre is szigoruan fog felügyelni.

A beérkezett kérelmek, átiratok és panaszok, ugy szintén a jegyzőkönyvek, megvizsgálására kiküldendő albizottmányok megállapítása után végre rátérhetett a gyűlés tulajdonképeni ügyei tárgyalására.

Első sorban a felsőbb leiratok vétettek elő; ilyenek: Szilávy, közigazdászati miniszter ur székfoglalási leirata, mely tudomásul vétetett s a miniszter urhoz üdvözlő fölirat küldetik; a belügyminiszter ur leirata, melyben közli a szék közönségével a közkutatási miniszter ur azon fölhívását, hogy a szék közgei által szerezzzen érvényt az 1868 XXXVIII-dik tezikk azon fejezeteinek, melyek a tanköteles gyermekek iskoláztatásáról és az iskolai épületek minőségéről intézkednek, — valamint a közlekedési miniszterium leirata a megyei útnaknak, a posta-közlekedés könyítése szempontjából való, jó karban tartása iránt, — nem különben a belügyminiszteriumnak a számadási kezelés módozatainak meghatározása ügyében kiadott rendelete — különösen az árva-pénzek megvizsgálására és átvételére vonatkozólag; ugy szintén a kereskedelmi ügyészség leirata, melyben a postai pénztartalványozás új módozatairól értesíti a közönséget; miután a tisztség által már elintéztettek, valamennyi helyeslő tudomásul vétetik. Havadtó községének kérelme hidvám-vételi joga iránt, miután a vele szomszédos községeket fölkerde vala, hogy hidja építésében segédkezzenek, de azok ezt megtagadták: ajánlattal fölterjesztetik a közlekedési ügyészséghez, megerősítés végett. — A mult deczemberi gyűlés rendeletéből számba vétetvén, hogy a szék mely községeinek vannak — még a provisorium idejéből — a szebeni pénztárban u. n. „büntetés pénzeik” letéve jelenti a tisztség, hogy a sámsondi és bándi járárok majd minden községe bir ilyen letéteményekkel; a gyűlés tehát — egy korábbi határozata értelmében — elrendeli, hogy ama pénzek fölvetetvén: áthelyezendők a széki köz-iskola-alaphoz. — Az andrásfalvi hid költségvetése a miniszterium által megerősítetvén: az árlejtés kiirandó. — Több szentesített törvényezikk kihirdetettik.

Valamivel élénkebb vitát keltett a Jász-kun kerület, Debreczen és Diakovár átirata, melyben az országgyűléshez a megtervezés elhatalasítása tárgyában intézett kérelmük pártolására hívják föl a szék közönségét. A jó öreg Bereczki S. természetesen eldudolá „hattyudalát,” mint maga kifejezé magát, s elrecitálta az országgyűlésen untig hangoztatott kifogásokat a megtervezési törvényjavaslat ellen. A gyűlés türelemmel végig hallgatta a meglehetősen hosszú és hosszadalmas diót, melynek u. n. argumentumai közül, mint olyat, melyet még nem olvastunk a lapokban, megemlítjük azt, hogy etjavaslat azért fenyegeti végveszélylyel a hazát, mivel e szerint a főispán hatalmasabb lesz az atya uristennél, mert emennek egyetlen világegyetem áll rendelkezése alatt, míg a leendő főispánok több törvényhatóságot is fognak igazgatni. — A jobboldal nem is látta szükségét ilyes argumentumokkal szemben — melyek önmagukat verik meg — valami nagy erélyt fejteni ki; négy, öt szónok — s közöttük Dózsa Dániel valódi parlamentarista ékesszólással, hatalmas, a székely történelemből merített érvekkel — visszautasítá az ódiság e meszterkedéseit, s a végzés az lón, hogy a bizottmány nem pártolja ama fölíratokat, sőt fölíratban kéri meg a miniszteriumot, hogy mihelyt e tjavaslat szentesítést nyer: léptessék azonnal életbe.

A telekkönyvi, helyszínelési szabályrendeletek megküldetvén: köröztetni fognak a székben, hogy a községek nyilatkozzanak, ha akarják-e a helyszínelést sietőleg keresztül vinni s képesek-e erre alkalmas egyént kijelölni, kik mellé szakértők fognak kikérteni.

A magyaros-sóváradi ut ügyében egy bizottmány levén kiküldve: az jelenti, hogy ez utvonalt nem gátolják technikai nehézségek, s így az utvonalt tovább folytatandó.

Végül még Gálfalvi Zs. nyújtja be az 1869. évi számadásokat, melyeknek megvizsgálására bizottmány küldetik ki, bár még a 68-dik évek sincsenek megvizsgálva.

Itt végződik az első napi tanácskozás, — folytatása: előbb a főkirálybíró vendégszerető asztalánál, majd a következő napon ismét a zöld asztalánál.

VEGYES.

* **József főherceg.** a honvédség főparancsnoka elrendelte, hogy az idei őszi nagy hadgyakorlatokban résztveendő 16 lovasszázad a következő létszámból álljon: 3 tisz, 80 legény és altiszt lovan, és 10 gyalog, kik szakácsi és lovászi szolgálatokat végeznek.

(—) **A helyi rom. kath. tanodában** az e tanévet bezáró közvizsgálatok e hó 14-én veszik kezdetüket. Nevezetesen pedig: 14-én 8—1 óráig megvizsgáltatik mind a négy osztály a hit-tan; 16-án a magyarnyelv; 19-én a latinnyelv; 21-én a németnyelv; 23-án a történelem- és földrajz; 25-én a meny-nyiség-tan; 27-n a természettan- és rajz; 28-án d. e. az ének és d. u. a tornászathól. — 31-én zárünnepély; tárgya: a hálaadó istenítisz-telet után, szavalatok, karének, az osztályzatok felolvasása és jutalmak kiosztása.

A közbeeső szüneteket ezélszerűeknek találta a tanári testület, részint azon indokokból, hogy a tanuló mindegyik tantárgyat a vizsgálat előtti napon még átnézhesse, vagy a negyedik időszakban tett gyengébb feleleteit felmondás által kijavítani időt nyerhessen, részint, hogy a tanárok is az osztályozásokkal, melyeknél a nyilvános vizsgálatokon felelet is tekintetbe veendő kellően elkészülhessenek s e mellett egyes tanulók kihallgatására is résök lehessen. Ez eljárás felsőbbfokig helyben van hagyva. A vizsgálatok a megjelölt napokon mindig d. e. 8—1 óráig tartanak, kivéve 28-át. A zárünnepély a seminárium éttermében lesz. — Szívesen kéretnek az érdeklődők a megjelenésre, a tanárikar nevében: Balázs Antal, igazgató.

* **A m.-vásárhelyi ev. ref. egyházi fiú- és leányiskola osztályainak vizsgái az 1869/70-tanév második felében** következő sorral tartanak meg: 23-án d. e. 8—11-ig a kistemplom melletti fiuosztály Szekeres Elek vezetése alatt: 23-án d. u. 3—6-ig a kistemplom mellett levő, Nagy Antal vezetése alatt álló, leány osztály. 24-én d. u. 3—6-ig az I. — Szentgyörgyi István vezetése alatti, leányosztály. 25-én d. e. 8—11-ig a II. leányosztály; d. u. 3—6-ig a III. leányosztály. 26-án d. e. 8—11-ig a IV. leányosztály; d. u. 3—6-ig a II. reálirányu, fiuosztály. 27-én d. e. 8—11-ig a Barabás János vezetése alatt levő fiuosztály. — **Jegyzés.** A kistemplom melletti osztályok vizsgái a nevezett templomban, a többi osztályoké a várbeli templomban tartatnak. Az iskolabizottság megállapodása alapján kiadta M.-Vásárhelyt, 1870. jul. 9. Ugrai Gyula, jegyző.

* **Az e hó 11-ikére** hirdetett, s meg is tartott iskola tanács gyűléséről szóló tudósításunkat, térszűke miatt, csak közelebbi számunk hozhatja.

* **Marosszék főkirálybírája** Mikó Mihály ur a nagy-buni ár vízkárosultak javára kormány-biztos Dániel Gábor urhoz 173 frt 9 kr. o. é. küldött be, mely összegből 5 frt 63 krl a sámsondi 36 frt 10 kr. a szováta 39 frt 76 kr. a m.-bándi 21 frt 10 kr. a selyei 70 fr, 50 kr. az abódi járás dűlőbiztosá által gyűjtetett.

* **Szinészet.** Mult számunk színészeti újdonságát, alkalmunk van oda egészíteni ki, hogy Fehérvári Antal, szintársulatával s vendégeivel Szerdahelyi Kálmán és neje Prielle Korneliával, még e héten megérkezve, az előadások azonnal megkezdetnek. Augustus elején megérkezik Kovács Gyula s megkezdődnek az operettei előadások „A gerolsteini hercegnővel”, „A kékszakál”-al sat. Hoznak drámai újdonságot is, mint a Frou-Frou, Maria Theresia, Tudós nők, Békebontó, Gergely pápa stb. stb. Ezek szerint, legalább lesz miért verejtékezzünk.

* **Cseh Lajos jó hírű táncztanító** polgártársunk, Előpatakára utazott, s onnan Borszékre szándékszik. Mint halljuk — mind két helyen táncziskolákat nyitni, s bálakat rendezni szándékszik, melyek tiszta jövedelmének egy részét jótékony czélokra fordítaná. Politikai szerepelgetéseiről, mint a mely nem fakja, megrottuk annak idejében; de mint jó táncztanítót, s elősmert ügyes bálrendezőt az illetőknek, bátran ajánlhatjuk.

* **A magyar kormány** az erdélyi szász gazdasági-egylet kezéhez juttatott 1000 frtot a haltenyésztes, 500 frtot a marhatenyésztes, 200 frtot a méhészet emelésére.

* **Megjelent a „Themis”** című jogi közlőny első száma, igen ügyesen összeállitva. Egy-leti közleményeken kívül egy hosszú cikket hoz dr. Ápáthy Istvántól: „Törvénykezésünk reformjairól,” Bogdán Lajostól: „A királyi jegyzői intézményről,” egy korszerű cikket Engert Tivadartól: „A halál mint büntetés” czimmel. — Mellékletet is ad: törvényjavaslatokkal s szentesített törvényekkel. Ajánljuk a jogászok és közönség figyelmébe.

* **A m. kir. pénzverdében** 1869. évben 855,873 drb 2 frtos ezüst, 11,786,054 drb 20 kros és 15,494,039 drb 10 kros ezüst váltópénz, 5 millió 073,736 db 1 kros réz- és 359,761 db arany pénz veretett. Az egész összeg 6,540,057 frt 86 krra megy.

Jegyzéke

a marosvásárhelyi m. kir. ítélő táblának 1870. július 11-ik és következő napjain tartandó nyilvános ülésein előadandó ügydaraboknak.

(Folyt. és vége.)

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos által.

Gróf Teleki Miksának Tyirán Gligor s társai e. haszonbér megszüntetése i. Schombek Ferdinándak ifj. Gansch Samuel e. Friedrich Eitel hagyatéka kiadatása i. Rosenberger Salamou k.-monostori uradatoM e. 2950 frt i. Jakab Ferencz Gál Albert e. 110 frt i. Tóth Sigmund Goró Lajosé e. 165 frt i. Bíró Mihály Korbuly Bogdán e. 288 frt i. Szabó Domokosnéak a k. kincstár és Szabó Domokos e. ignyepere. Platz Friedrichnek Zimmermann Ignázt e. 53 frt i. Macinica lui Ilie Eftinnek, Jorka Juon e. 12 frt i. Méra Akna Kalliani Sándor e. 101 frt i.

II. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Tribusz Antal által.

Kern Feenez Mara Sándor e. köszönbányaéész tulajdonjogának bányatelek könyvi betáblázása i. Tódor Katanak Magyarai István e. gyermektartás i. Wolf Jót-Thiemann Heinrich e. egy bérlett szerződés megszüntetése i. Komsia Nicolaenak Vagner János e. egy ló tulajdona i. ügye. Marlin Rudolfinak Glaslerunner Lőrincz és neje elleni 830 frt i.

Előadó k. t. bíró Dózsa Dániel által.

Bálinti Károlynak Beckner József e. adómegfizetése i. Virág Jánosnak Betán Lidia stb. e. visszahelyezés. Lakatos Györgynek Szabó Gergely e. birtokháborítás. Szőke Mártonnak Kolesár Lajos e. vételár hátralék i. Sőfali Józsefnek Iszlai Ferenc e. birt. háb. Tuzsán Györgynek Szabó Róza e. adósság. Szekeres Antal gyám-nak Berecz Lajos e. birt. háb. Tolnai Gábornak Harangozó Sándor e. kártérítés. Lőrinczi Mihálynak Csiki Mihály e. birtokháborítás i.

Előadó k. t. bíró Pipos Péter által.

Sánta Péternének Ábrahám István e. 26 mft és 6 véka rózs i. csik-szeredai közkörodának Demes András és tsai e. 84 frt és jár. i. ii. Deitl Markusznak a kolos-monostori uradalom ée Rosenzweig Mihály e. igénykeresete. Pleseanu Petrunak Siotu Zacharia e. 83 frt 89 kr. i. ii. Nagy Istvánnak Gergely Lajos e. 20 frt i. Tabian Dánielnének Venczel György e. 66 frt 66 kr. i. ii. Pasca Anicának Brascovitia Jonutiu Genezi és társa e. birtokháborításos ii. Bálint Péternének Ábrahám István e. birtokháborításos ügye.

Előadó k. t. bíró Csergedi János által.

Nagy Alajos Popesku Tódor e. 40 frt i. Barbath Rafrának Borbath Vaszilje e. birtokháborítás i. Mezei Márton Istvánnak Smül Ábrahám e. egyezség érvénytelenítés i. Gried községének Cinte Juon e. 47 frtos ii. Cinte Juon és társának Popa Irimia e. birtokháborítás i. Stofa Mihály Barbutin Mateiu e. 40 frt 8 kr. i.

Előadó k. t. bíró Petri Ádám által.

Eisen Ignác Hirsch József e. 300 frt foglalópénz i. Gondos Imre Balog Imre és társa e. birtokháborítás i. Murkó Sámuel Tordaváros községe e. kitáblázás i. Bíró Klára Bíró Dániel e. határvonal kivágása i. Redukan Marlin Otrobán Nándor és társa e. egy telek és ház ki-szakítása i.

III. Tanács, bünygyi ügyben.

Előadó k. t. bíró Sándor János által.

Portik István e. lopás. Beke István emberöl. Fodor Károly e. gyilkosság. Fülöp Antal e. gyilkosság. Tamás Sigmund e. n. testisértés. Kottis Lőrincz e. n. testi sértés Nagy Gábor e. dt. Lakatos Lajos és Péter ellen dt. Jakab Sándor e. életbiztonság. Galdeanu Juon Demian e. rablás. Fogarasi József e. emberölés. Veres József e. dt. Dirla Tódor e. lopás. Vizi József e. n. testisértés Jozon János e. dt. Vargyas János e. dt. Redák Stéfán és tsai e. lopás. Sebes Jánosné e. sikkasztás.

Előadó k. t. bíró Vajda Simon által.

Stanciu Jósif e. emberölés. Birk János e. lopás Stoika Péter e. dt. Id. Fretits Toma e. dt. Grossav Nicolaj e. dt. Nan Juon e. emberölés.

Előadó k. t. bíró Stojka Antal által.

Schemm Mihály és tsai e. súlyos testisértés. Borbel Flora e. dt. Blága N. Echimu e. n. testisértés. Dusia Nicolau lui Onitiu és társa e. lopás.

Előadó k. t. pótbiro Mégai Ferencz által.

Schulea Dumitru és társa e. tolvajság. Göllner Péter és társa e. tolvajságban részesedés. Ararisan Lazar Tomi e. nyilvános erőszakoskodás. Dumitru Szirbu és társa becsületbiztonsága e. kihágás. Bakreu Mihaila e. gyilkosság. Csorogár Nicolau és tsai e. tolvajság.

IV. Tanács, úrbéri ügyben.

Előadó k. t. bíró Antal Gábor által.

Lapadát Ilona Mihály gr. Kemény Józsefné e. egy tetsé telek és küsső tartozékainak úrbéri természetűe i. Jakob Mihály Pálfi Mihály e. egy telki állomány úrbéri barmészete elismerése s visszabocsátása i. Gr. Haller Fe-

rencz mint Zeyk József jogutóda Grek Ilia e. egy belső majorság telek visszabocsátása i. Ugron János Szakács alias Dávid János ell. egy állomány majorság természetű s visszabocsátása i. Ugron János Dumí Mihály ell. egy hasontermészetű belső telek és járuléka i. Ugyanazon felperesnek Béres Nyikáné e. egy székely örökség visszaadása i. Kir. kinestár, Fenes községe e. közlegelők s közhelyek elkülönítése i. Bacs Gligorás Istvánfi Sándor örökössei e. végrehajtás megemlítése i. Ugyanazon felek között a fentebb jelzett ügyben.

Bécsi börzei árkelet.

(1870. július 12)

5 ⁰ / ₁₀₀ metalliques	55.—
5 ⁰ / ₁₀₀ nemzeti kölcsön	64.50
860 államkölcsön	88.75
Bankrészvény	686.—
Hitelrészvény	234.50
London	122.50

Ezüst	119.—
Arany	5.80
20 frankos	9.84 ¹ / ₂
Földt. ment. kötvény erd.	74.—
" " magyarh.	79.50
" " horvát-slavon	83.—

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Horváth Gáspár.

HIRDETMÉNYEK.

HIVATALOS.

(60) 1—3
Sz. 2704. 1870.

Árverési hirdetmény.

Maros-Vásárhely sz. kir. város tanácsa köztudomásra juttatja, miszerint a város bel- és külterületén szesz és pálinka fogyasztás után egy kupától fokenként $\frac{1}{2}$ kr. díj szedhetése, nemkülönben a szesz és pálinka korcsomárlási jog a főméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak idei június 28-án 10080. szám alatt kelt rendelete által megerősített föltételek alapján folyó év **augustus 16-án d. e. 9 órakor** a városi tisztii háznál **september 1-én kezdődő 3 év és 4 óra** közárverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár évenként **16000** forint.

Bánat pénzül ezen összegnek 5⁰/₁₀₀ százaléka árverelők által készpénzben vagy értékpapirokban leteendő.

Írásbeli ajánlatok az árverezés megkezdése előtt elfogadtatnak.

Az árverezési föltételek a városi tisztiháznál a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők, távolabbi helyiségekbe kívánatra meg is küldetnek.

NEM HIVATALOS.

(52) 2—3

M.-Vásárhelytt kapható
Fogarasi J.D. kereskedésében

A valódi,

orsz. szab. legújabbban ő Felsége által

kiváltsággal kitüntetett, az orvosi-kartól megvizsgált, sikeresnek talált, s ezerféleképen kipróbált **titkos-szer: a patkányok, házi-s mezei-egerek, vakondok és svábok teljes kiirtására** (melyet sokféle megpróbáltak hamisan utánozni s árulni) **hamisítatlan minőségben Debreczenben egyedül Csanak József; Pesten: Sneider J. lipót-utczai kereskedésében kapható.** Egy nagy bádog **1 frt;** kis bádog **80 kr.**

Egyes bádogmegrendelések is utánvétel mellett gyorsan teljesítenek.

Ugyanott kapható: **czitrom-kenőcs,** egyedüli szer a **fagyhólyagok és tyuk-szem ellen,** egy tegli: **50 kr.**

(53)

FIGYELMEZTETÉS!

2—48

Egy idő óta kereskedők pompás hirdetések által rossz órákat ajánlanak a t. ez. közönség, különösen a vidéki lakosok félrevezetésére. E kereskedők sem órák, sem — mint állítják — óragyárosok, ennéltozva az órák belszervezetéről legkevesebb értelmük sincs. Eladnak például avult lógonyművet pakfongállványban mint új szabatos műszerű órákat, valamint másféle legközönségesebb órákat avult angol órákul stb. Azért óvakodjon mindenki ilyféle haszontalan órák bevételétől.

A ki egy valóban jól rendezett és olcsó órát akar venni forduljon a jóhírnevű **Óráshoz**

Herz M.

Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6.),

ki általában csak is az óragyártással foglalkozik.

HERZ M.

polg. órák Bécsben, (Stefansplatz Nr. 6., Aussenseite des Zwettelhofes) számos évek óta jó hírnévben részesülő legdusabb tartalma

Óra-raktára

ajánlja mindennemű jól rendezett órát nagy választékban, egy évi jótállás mellett, a következő árjegyzés szerint.

A cs. k. jelző hivatal által jelölt **kitűnő minőségű genfi zsebórák.**

Minden rendezett órához egy jótállási jegy adatik; rendezetlen órák 2 fttal olcsóbbak.

Uri órák.

	frt.
Ezüst hengeróra 4 rubin	10—12
" " aranyker. rugóval	13—14
" " kettős fedéllel	15—17
" " jegeczüveggel	14—17
" horgonyóra 15 rubinnal	16—19
" " finomabb, ezüst köpeny.	20—23
" " kettős fed.	18—23
" " finomabb	24—28
" " angol, jegeczüveg.	18—25
" horgony tábori óra, kettős fed.	24—26
" " remont valódi a kengyel-nél felhuzandó	25—30
" remont, kettős fedéllel	35—40
" " jegeczüveggel	30—36
" tábori horgony remont	38—45
Arany hengeróra 8 rubin	30—36
" horgonyóra 15	35—44
" " finom arany köpennyel	45—60
" " kettős fedéllel	55—65
" " arany köpennyel	65,
" " " 70, 80, 90, 100—120	
" " jegeczüveggel	42—60

	frt.
Arany horgonyóra aranyköpennyel	50—75
" remontoir	80, 90—100
" " kettős fedéllel 100, 110, 120—150	
" vadász- és munkás remontoir	
pakfong- vagy talmi-arany tok.	13—17

Női órák.

Ezüst hengeróra 4 és 8 rubin	13—18
Arany	25—30
" " zománczozva	30—36
" női óra aranyköpennyel	35—40
" " zománczozva, gyémánt-tal kirakva	38—48
" " jegeczüveggel	36—45
" " kettős fedéllel	40—48
" " zománczozva, gyémánt-tal kirakva	50—65
" " horgonyóra	40—48
" " jegeczüveggel	45—60
" " kettős fedéllel	50—56
" " remont	60, 70, 80, 90—100
" " kettős fedéllel 90, 100—110	

Ezen kívül még minden más kívánható nemű óra is kapható.

Ezüst órák 1—1 frt 50 krért megaranyoztatnak.

Ezüst óralánczok 2 frt 50 kr. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10—12 frt.

Arany óralánczok 18, 25, 28, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100 frt.

Keltő órával 7 frt. — Keltő órával, mely a keltésnél gyertyát gyújt 9 frt — Biztosító keltő, riasztó tüzzel, mely egyszersmind gyertyát gyújt 14 frt. — Párisi keltő óra díszes bronztokban 12, 13—14 frt.

Hordozható órségi ellenőrző órák. — Horgonyféle, rubinnal, az eddig létezők közül legjobban használható minden vaspályaudvari ór részére, színházakban, gyárakban stb. Ezen óráknak mindegyike úgy van szervezve, hogy hat különféle helyen ellenőrző 40—48 frt. — Nem hordozható, állomásra való 28 frt.

Legnagyobb választék a legdiszesebb **párisi bronz órákban,** 18, 20, 22, 25—30 frtjával; — ugyanazon ütőművel 28, 30, 35, 40, 45, 50, 60—100 fttal.

Legnagyobb raktár ingaórákban, tulajdon gyártmány, két évi jótállással: Naponta felhuzandó 10, 11, 12 frt. — Minden 8-nap felhuzandó 16, 17, 18, 19, 20, 22 frt. — Ugyanaz óra- és félóraütéssel 30, 33, 35 frt. — Ugyanaz óra- és negyedóraütéssel 48, 50, 55 frt. Hónapos regulateur 28, 30, 32 frt. Csomagolás ingaóráknál 1 frt 50 kr.

Minden javítások lehető legjobban végeztetnek. Vidéki megrendelések az összegnek készben beküldése vagy postáni utánvét mellett legpontosabban teljesítenek. Meg nem felelő órák kicseréltetnek.

Órák cserébe is elfogadtatnak. Külön kívánatra küldök lejött összegekért aránylag órákat és lánczokat választásra, és a meg nem tartott áruért járandó összeget visszaküldöm.

Kérem figyelembe venni.

Minden áron a legjobbszerűek, és kereskedők vagy nem órák által ajánlottakkal össze nem vegyitendők.